

ἐγράφη κατ' αὐτοῦ, ἅτε μηδαμῶθεν ἔχον τὸ βέβαιον, ὡς μὴ γεγονός λογίζεται, καὶ εἴη ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον, ὅτε δηλαδὴ ψευδὴς λόγος τῆς ἐπιβάσεως, καὶ ἡ σὺν αὐτῷ ἐπισυμβᾶσα ἀθέμιτος καθάρσεις, ἀποφαινόμενοι καὶ τοῦτο ἵνα οἱ λαλθέντες ἀφορισμοὶ ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ χάριν καὶ προσταγὴν ἐκείνου τοῦ γέροντος κατ' ἀλλήλων καὶ κατὰ πάντων, ὑπάρχωσι λελυμένοι τῇ θεῇ χάριτι· ναὶ γένοιτο, Χριστὲ βασιλεῦ. Ἐπὶ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν ἐγένετο ἐγγραφον, καὶ κατεστρώθη ἐν τῷ ἱερῷ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κώδικι εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῇ τὴν ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει ζ, πη', Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος η'.

ΟΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΟΙ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

I.

Ἐκ τύχης ἐγνώρισά ποτε εἰς Παρισίους νέον πινά, ὃν οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶχον πέμψει ἐκεῖ πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του καὶ ἐκμάθησιν τῆς ἱατρικῆς. Ὀνομάζετο Ἀνδρέας Δερκοῦρ, καὶ ὅτε μετ' αὐτοῦ ἐγνωρίσθην ἦτο μόνις δεκαοκταετής. Εἶχε δὲ φυσιογνωμίαν ἐξ ἐκείνων, ἃς ὁ Βύρων ὀνομάζει τοῦ συρμού, διότι εἶχε πρόσωπον μὲν ὠρὸν, χαρακτηριστικὰ δὲ σχεδὸν κανονικά· καὶ ἡ μὲν κόμη, ὠραίου μελανοῦ καὶ στίλβοντος χρώματος, ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, τὸ δὲ γλυκὺ αὐτοῦ βλέμμα εἰς ἄκρον τὸν δρώμενον εἴλκυεν· ἠδύνατό τις ν' ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου μὲν ἀλλὰ χαρίεντος προσώπου αὐτοῦ τὴν ἄρρητον ἀγαθότητα τῆς καρδίας του. Τρίκα δ' ὀλόκληρα ἔτη διεβίωσαμεν ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου μετὰ πολλῆς οἰκειότητος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἠναγκάσθην νὰ ἀπομακρυνθῶ ἐπὶ μικρὸν τῶν Παρισίων, ὅτε δ' ἐπέστρεψα, ἔτρεξα πλησίον τοῦ Ἀνδρέου, ἀλλ' εἶχε μετοικήσει, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μ' εἴπῃ ποῦ διέμενε· τοῦτο ἀληθῶς μὲ κατέπληξε καὶ μὲ ἐτρόμαξε. Πῶς, διανοοῦμένη, τοιαύτη εἶναι ἡ τύχη τῶν στενωτέρων σχέσεων, αἵτινες, πρέπει νὰ ᾔνε αἰώνια; Τὴν ἐπαύριον ἐζήτησα πάλιν νὰ ἐπανεύρω τὸν ἀρχαῖον φίλον μου, ἀλλ' αἱ ἀναζητήσεις μου ἄπρακτοι ἀπέβησαν ἄγονοι· ὑπελείπετό μοι ὁμῶς εἰσέτι ἐλπίς τις, ἥτις ἦτο τὸ νὰ γράψω εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ μάθω ὅ, τι τοσοῦτον ἐπεθύμουν. Τὸ μέσον τοῦτο

ἦτο μὲν τὸ ἔσχατον, ἀνέθηκα ὁμῶς τὴν ἡσυχίαν μου εἰς ταύτην τὴν ἐλπίδα καὶ ἔγραψα. Ἡ ἀποκρίσις τῆς οἰκογενείας του ποσῶς δὲν μὲ παρηγόρησε· διότι μοι ἔλεγον, ὅτι πρὸ δύο μηνῶν ὁ Ἀνδρέας ἔπαυσε τὴν ἀλληλογραφίαν, δι' ὅπερ καὶ ὁ ἀδελφὸς του Κάρλος ἀφῆσας τὸ Διζὸν ἀμέσως, καὶ φθάσας εἰς Παρισίους πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ, ἀπέτυχεν εἰς τὰς ἐρεῦνας του· προσέθετον δὲ ὅτι ἀπέδιδον ταύτην τὴν ἀφάνειαν εἰς ὑπόθεσιν τῆς καρδίας, καὶ μὲ παρεκάλουν ἐάν ποτε ἐμάνθωνον περὶ αὐτοῦ, νὰ σπεύσω νὰ ἀναγγείλω τοῦτο εἰς τὴν κλαίουσαν μητέρα καὶ τὸν ἀπαρηγόρητον γηραιὸν πατέρα του.

Ἐνα μῆνα σχεδὸν ἀργότερα, ὁ ὑπὸ πρέτης τοῦ ξενοδοχείου μου μοι ἐνεχείρισε πρῶταν τινὰ ἐπιστολὴν, ἐπὶ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος τῆς ὁποίας μόνις ἔρριψα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐξέβλαλα κραυγὴν ἐκπληκτικὴν καὶ χαροποιάν· διότι ἀνεγνώρισκα τὸν τοῦ Ἀνδρέα, ὅθεν ἔσπευσα ν' ἀποσφραγίσω αὐτήν· ἰδοὺ δὲ τί περιεῖχε.

« Πρέπει ν' ἀνησυχῇς δι' ἐμὲ, φίλτατέ μοι, καὶ δικαίως πρέπει συχνάκις νὰ μ' αἰτιάσῃς διὰ τὴν ἀχαριστίαν καὶ λήθην μου, διότι θὰ ὑπέθεσες ὅτι ἡ φιλία μου πρὸς σὲ ἦτο ἀσθενεστάτη, ἐπειδὴ σὲ ἄφησα χωρὶς νὰ προαναγγείλω τὴν ἀναχώρησίν μου, καὶ χωρὶς νὰ σ' ἀπευθύνω λέξιν ἀποχαιρετισμοῦ. Οὐδὲν ὁμῶς ἐκ τούτων εἶνε, φίλτατέ μοι· ἡ φιλία μου εἶναι ἐπίσης διάπυρος ὡς ἄλλοτε, ἄλλο αἶσθημα μόνον ἐκυρίευσεν πρὸ ὀλίγου τὴν ψυχὴν μου, καὶ θὰ σοὶ τὸ ὁμολογήσω, τοῦτο τὸ αἶσθημα μ' ἐξουσιάζει ὀλόκληρον. Ἀγαπῶ, φίλε μου, ἀγαπῶ ὅπως οὐδέποτε διανοοῦμένη ὅτι ἔπρεπε ν' ἀγαπῶ· ἀγαπῶ μὲ τόσην ὁρμὴν, ὥστε πᾶν ὅ, τι ἀνέγων ἄλλοτε εἰς τὰ βιβλία διὰ τὸν ἔρωτα καὶ κατηγόρουν καθ' ὑπερβολὴν, μὲ φαίνεται ψυχρὸν συγκρινόμενον πρὸς ὅ, τι δοκιμάζω, ὅ, τι αἰσθάνομαι· ὦ! πόσον ἡ νέα αὕτη, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ, εἶναι ὠραία, πόσον πρέπει νὰ ᾔνε ἀγαθὴ, καὶ πόσον εἶναι ἡδὺ τὸ ὄνομά της προφερόμενον! Ἐρμάνση! τί ὠραῖον ὄνομα! Ἄς σοὶ εἴπω πῶς συνήντησα αὐτὴν ἡμέραν τινὰ εἰς Κεραμεικόν. Εὐρίσκετο μετὰ γυναικὸς τινὸς γυναικὸς, πλῆρους μερίμνης διὰ τὸν θησαυρὸν, ὃνπερ ἐνεπιστεύθησαν αὐτῇ, καὶ περιεπάτου ἀμφότεραι ὑπὸ τὰς μεγάλας καστανάς, αἵτινες προσέφυλταν αὐτὰς ὑπὸ τὰς θερμὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ἀφοῦ δὲ ἔλαβεν ἐπιχαρίτως τὸν βραχίονα τῆς καλῆς αὐτῆς θείας, ἐβάδιζον ἀμφότεραι ὁμιλοῦσαι χαμνηλοφῶνως, ὅτε ἐγὼ καθήμενος ἐπὶ τινος ἐδράνου,

βιβλὸν ἐν τῇ χειρὶ ἔχων, ἀνήγειρα κατὰ τύχην τὴν κεφαλὴν, καὶ παρετήρησα αὐτὸν τὸν ἄγγελον, μὲ τὸ γλυκὺ καὶ ἐξαίσιον βάδισμα, τὸ ἐμφαίνειν κομψότητα καὶ ἀπλότητα· καὶ θὰ σοὶ τὸ ὁμολογήσω, τὸ βιβλίον ἔπесεν ἐκ τῶν χειρῶν μου, τοῦθ' ὕπερ καὶ αὐτὴ παρατηρήσασα, ἐρυθρίασεν ἀκουσίως· διήλθον πολλάκις ἔμπροσθέν μου, καὶ ἐκάστοτε διέβλεπον αὐτήν. »

« Ἀπομακρυνθεῖσαι τέλος, δὲν ἀνεφάνησαν, ἂν καὶ περιέμενον ματαίως· μοὶ ἐφάνη δὲ ὅτι ἐν μέρος τῆς ψυχῆς μου μ' ἐγκατέλειψε. Τὸ ἐσπέρας ἐπανήλθον εἰς τὸ πέμπτον πάτωμα εὐδιάθετος, τὰ δὲ βιβλία τῆς ἐπιστήμης μου, ἅτινα μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης μ' ἀπασχόλουν καὶ ἐμετρίαζον τὴν μόνωσίν μου, κατέστησαν βάρος καὶ τὰ ἀπόθητα μακρὰν μου. Δὲν ἠδυνήθην λοιπὸν νὰ κλείσω τὸν ὀφθαλμὸν τὴν νύκτα ἐκείνην, διανοούμενος μόνον τὴν ὥραιαν ἄγνωστον μου. Πρὸς τὴν πρωτὴν μόνον ἐβάρυνεν ἡδέως ὁ ὕπνος ἐπὶ τῶν ἀποκαμωμένων βλεφάρων μου καὶ τὰ γλυκύτερα ὄνειρα, παριστῶντα αὐτήν, μ' ἐμέθυσαν μέχρι τῆς ἐπαύριον. »

» Τὴν ἐπαύριον, ἅμα ἡ δευτέρα ὥρα ἤχησεν ἐπορεύθην, καθὼς ἤδη ὑπέθεσας ἀναμφιβόλως, εἰς Κεραμεικὸν, μεταβληθὲν πλέον δι' ἐμὲ εἰς Ἑδὲμ, ἐνθα ἔφθασα ὅλος πνευστιῶν ἀπὸ ἐλπίδα καὶ φόβον, ὑπὸ τὰς προσφιλεῖς καστανέας μου. Ψυχὸς θανάσιμον διεχύθη ἐπὶ τῆς καρδίας μου, διότι δὲν ἦτο ἐκεῖ, φίλε μου, Οἱμοὶ! σοὶ τὸ ὁμολογῶ, οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον ἠδύνατο νὰ μοὶ ἦναι λυπηρότερον· εἶχον οἰκοδομήσει ἤδη μυρία σχέδια εὐτυχίας, εἶχον τὸν ἐγώισμὸν κατὰ διανοίαν, ὅτι ἀναμφιβόλως δὲν θὰ ἦτο ἀδιάφορος πρὸς τὴν συμπάθειαν ἣν πρὸς αὐτὴν ἠσθάνθη καὶ μοὶ ἐφαίνετο δίκαιον νὰ συμμερισθῇ ὀλίγον τὰ αἰσθηματά μου. »

« Τέσσερας ὥρας περιέμενα αὐτήν. (δὲν θὰ σ' εἴπω τέσσερας αἰῶνας, διότι δὲν ὑπάρχει αἰὼν εἰς τὸν ἔρωτα, δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ τρομεραὶ τινες στενοχωρίαι, ἄνευ τέλους, ἐξ ὧν δὲν ἀποθνήσκει τις, ἀλλ' ἀναμένει ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην στιγμῇ). Τὸ ἐσπέρας ἀπεμακρύνθη περίλυπος, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἅπασαν πλήρη ἀπαισιῶν σχεδίων· ἐνῶ τὴν πρωτὴν ὠνεϊρευόμην τὸν παράδεισον, τὸ ἐσπέρας ἤμην διατεθειμένος ν' αὐτοχειρασθῶ τόσον ἀσθενὴς εἶναι ἡ ἡμετέρα ἀνθρώπινος φύσις! »

« Ὅσον ἡ προλαβοῦσα νύξ ὑπῆρξεν ἡδονικὴ, τόσον αὕτη ὑπῆρξεν φορικτὴ! Δὲν σοὶ κάμνω δὲ

τὴν ἀφήγησιν τῶν καθ' ὕπνον μοι ἐπελθουσῶν στενοχωριῶν. »

« Τὴν ἐπαύριον σχεδὸν ἀδιάθετος ἐπανήλθον εἰς Κεραμεικὸν, ὡς στρατιώτης τις προαίσθανόμενος, ὅτι εἰς μάχην ἀπέρχεται, καὶ καλῶς πεπεισμένος ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον. Ἐκάθισα κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπὶ τοῦ ἐδράνου μου, καὶ ὠπλισθὴν δι' ἐνὸς βιβλίου, οὕτινος εἴκοσι σελίδας μόλις διέτρεξα, ὅτε θοροῦς ἐσθῆτας, ἂν καὶ ἀκριετὰ ἐλαφροῦς, μ' ἀπέσπασεν αἴφνης ἀνυψώσας δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς παρετήρησα ἐκείνην· καὶ τόσον ἐχάρην ὥστε ἐνόμισα ὅτι κατέστην τρελλός· κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ αὐτήν, ἐὰν ἡ αἰδὼς δὲν μ' ἐκράτει, ἤθελον ἐλευθερωθῆ πολλῶν παραλογισμῶν. — ἤθελα νὰ χορεύσω ἀπὸ χαρὰν — ἤθελον νὰ λάβω τὰς χεῖρας καὶ νὰ τὰς ἀσπασθῶ. Διέβη ἔμπροσθέν μου, παρατηρήσασά με διὰ συνεσταλμένου τινὸς βλέμματος, ὅπερ ἐσήμαινε, τοῦλάχιστον οὕτως ἐξήγησα αὐτὸ — εἰσθε εὐχαριστημένοι διότι μ' ἐπ' ἀναβλέπετε; — Καὶ ἐξηκολούθησε τὸ ὑπὸ τὰς καστανέας βάδισμά της, δίδουσα τὸν βραχίονα τῇ θεῇ αὐτῆς. Δεκάκις διέβη ἔμπροσθέν μου καὶ δεκάκις ὑπεμειδίασα πρὸς αὐτήν· ὅτε δὲ ἐνόμισα ὅτι ἡ στιγμή τῆς ἀναχωρήσεως ἤγγικεν, ἠγέρθη καὶ περιεπάτου εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁδοῦ, πάντοτε ταύτην παρατηρῶν, καὶ ἔχων σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ τὴν ἀκολουθήσω διὰ νὰ γνωρίσω ποῦ διέμενε. »

« Τέλος ἐξελθῶσαι τοῦ κήπου, συνοδευόμεναι καὶ ὑπ' ἐμοῦ, διέβησαν τὴν βασιλικὴν γέφυραν, εἰσῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Βάκχου, ἔλαβον τὴν ὁδὸν Βερνέλ, καὶ ἐστάθησαν ἐνώπιον οἰκίας ἀπλοῦ ἐξωτερικοῦ· ἔστην δὲ καὶ ἐγὼ ἀναμένων, ἀλλὰ μὴ ἰδὼν αὐτάς νὰ καταβῶσι· πάλιν, ἐπέστρεψα εἰς τὸ πτωχικὸν δωμάτιόν μου, ὄνειροπολῶν τὴν ἐνδοσφύρουσάν μοι ἄγνωστον. »

« Τὴν ἐπαύριον εἴτε ἐκ τύχης εἴτε ἐξ ἀπροσεξίας εὐρέθην αἴφνης ἐκεῖ ὅπου παντελῶς δὲν ἤλπίζα, εἰς τὴν ὁδὸν Βερνέλ ἐνώπιον τοῦ ἀριθμοῦ 47· ὑψώσας μηχανικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς, παρετήρησα ἐπιγραφὴν τινα καὶ ἀνέγνω. — Ὁάλαμος καὶ σπουδαστήριον δι' ἐνοίκιον. »

« Ὅχι, εἶναι μάταιον ἂν ζητήσω νὰ σοὶ παραστήσω διὰ λόγων ὅ,τι ἐδοκίμασα ἀναγινώσκων τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις· οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον ἤθελε δυνηθῆ νὰ μοὶ προξενήσῃ τοῦτο· εὐρίσκατο εἰς χάος ἢ τε καρδίᾳ καὶ ἡ κεφαλὴ μου· ὅτε ὀλίγον εἰς ἑαυτὸν συνήλθον, εἰσῆλθον παρὰ τῷ θυρωρῷ καὶ ἐζήτησα νὰ ἰδῶ τὸ οἶκμα· οὗτος δὲ

μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ πέμπτον πάτωμα, καὶ εἶδον, ἢ μᾶλλον δὲν εἶδον οὔτε τὸν θάλαμον, οὔτε τὸ σπουδαστήριον, ἀλλὰ ἐκράτησα αὐτὰ, διότι εὗρον τὰ πάντα θαυμάσια. Ἐκείνη ἡ ἡμέρα ὑπῆρχεν ἡ εὐτυχεστέρα τῆς ζωῆς μου· καταλαμβάνεις; Τὸ νὰ ζῶ με τὴν ἰδέαν ὅτι τοῦ λοιποῦ ἤθελον διαμένει ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, ὑφ' ἣν καὶ ἡ ἀγαπητὴ τῆς καρδίας μου, ὅτι θὰ ἡδυνάμην νὰ συναντῶ αὐτὴν ἐνίοτε, νὰ προσμεριδιῶ, νὰ ἐπεύχωμαι καλὴν ἡμέραν, νὰ λαμβάνω λαθραίως τὴν χεῖρα αὐτῆς. Ὡ! ὅποιον εὐδαιμονίας μέλλον! φίλε μου, πρέπει νὰ εἶναι τις ἐραστής, ἢ νὰ ὑπῆρξε διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὴν εὐτυχίαν μου.

« Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐνησχολήθην νὰ εὗρω ἐπιπλά, ἤθελον δὲ αὐτὰ ἀπλᾶ κάρυνα· ἤθελον ἐν κλινίδιον γυνόν, ἓνα κομμωτήρα, ἐν γραφεῖον, ὡραῖα παραπετάσματα ἐκ μουσελίνης, καὶ ἄνωθεν πράσινα, ἤθελον ἐν μικρὸν κάτοπτρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ δύναται γὰ κάτοπτρίζεται — ὁ ἔρωσ εἶναι τρελλός, τὴν ἐβλεπόν ἤδη εἰς τὸν θαλαμίσκον μου — ἤθελον ἐν μικρὸν ἀνάκλιντρον δι' αὐτὴν, μεθ' ἐνὸς ὑποποδίου, ἐφ' οὗ νὰ δύνηται νὰ ἐρεῖδῃ τοὺς πόδας τῆς, μίαν μικρὰν κομπὴν τράπεζαν ἐξ ἀνακάρδου, ἐφ' ἧς νὰ δύνηται ν' ἀναγινώσκῃ ματαίως ὅμως ἐζήτησα ταῦτα πάντα· εὐχαριστήθην ἀκουσίως μου εἰς μεγάλην κλίνην ἐκ ξύλου ζωγραφιστοῦ, εἰς κίτρινα παραπετάσματα, εἰς παλαιὸν τινα κομμωτήρα, εἰς γραφεῖον μόλις κλειόμενον, καὶ εἰς ἡμίσειαν δωδεκάδα ἐδρῶν ἄνευ ὑποποδίων.

« Ὅλον τὸ χρηματικόν μου ἐδαπανήθῃ εἰς ταῦτα, ὅθεν ἔγραψα τῷ πατρί μου ὅτι εἶχον ἀνάγκην ἐνὸς ἐξαμήνου. Μ' ἐπεμψε πεντακόσια φράγκα ὁ πτωχὸς μου πατὴρ μετ' ἐπιστολῆς τρυφερωτάτης, ἐν ἣ μὲ προέτρεπεν εἰς τὴν ἐργασίαν· ἡσπάσθην τὴν ἐπιστολήν του, ἐναπέθεσα εἰς ἀσφαλὲς τὰ πεντακόσια φράγκα μου, καὶ ἐγκαθιδρύθην εἰς τὴν νέαν μου κατοικίαν· ἐν διαστήματι ἑμῶς δέκα πέντε ἡμερῶν δὲν ἡδυνήθην νὰ ἴδω αὐτὴν. Τέλος ἐσπέραν τινα συνηντήθημεν εἰς Τουλλιερίας· πᾶσον μ' ἐφάνη μεταβεβλημένη, ἐμάντευσα ὅτι ἦτο ἀσθενὴς καὶ τὸ ἔμαθα πάραυτα. Ἐὰν ἐγνώριζες πόσον ὑπῆρξε γλυκὺ τὸ βλέμμα μου, ὅπόσον αἰσθημα τρυφερότητος δι' αὐτὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου ὑπῆρχε! Τὸ ἐμάντευσεν ἀναμφιβόλως διότι ἐνόμισα ὅτι εἶδον μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς.

« Μετὰ βραχὺν τινα περίπατον ἔλαβε μετὰ τῆς καλῆς αὐτῆς θείας τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν ὁδὸν τὴν

ἠκολούθησα· δὲν δύναμαι δὲ νὰ σ' ἐξηγήσω τὴν ἐκπληξίν, ἥτις ἐφάνη ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς, ὅταν μὲ εἶδε νὰ εἰσέλθω ταυτοχρόνως ὅπου καὶ αὐτὴ, νὰ ὁμιλήσω εἰς τὸν θυρωρὸν, νὰ ζητήσω τὴν κλειδὰ μου, καὶ νὰ ἀναβαίνω τὴν αὐτὴν κλίμακα τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἤμην σχεδὸν ὠργισμένος ἐναντίον ἑμαυτοῦ, διὰ τὴν ἀπόφασιν ἣν ἔλαβον τὸ νὰ κατοικήσω πλησίον τῆς· ἅμα ἔφθασεν εἰς τὸ τρίτον πάτωμα, ἐστάθη ὀλίγον, κουρασθεῖσα ἀναμφιβόλως, ἐγὼ ὅμως ἐξηκολούθησα.

« Ἐπλησίασά ποτε πρὸς τὸν τοῖχον τοῦ θαλάμου μου διὰ ν' ἀκροασθῶ, αἴφνης ἐνόμισα ὅτι ἤκουσα ἀναβαίνοντά τινα καὶ ὁμιλοῦντα χαμηλῶς· ἦτον αὐτὴ, καὶ ἡ καρδία μου ἐσκίρτησεν ἀπὸ χαράν. Ἀμέσως ἤνοιξαν μίαν θύραν πρὸς τὸ μέρος τῆς ἰδιῆς μου — εἰσῆλθον — καθ' ὅλην δὲ τὴν νύκτα, δὲν ἡδυνήθην νὰ κοιμηθῶ, διότι περὶ αὐτῆς ἐσκεπτόμην πάντοτε.

« Αὕτη διημέρευε πλησίον μου· ἐννοεῖς πᾶν ὅ,τι εὐτυχίας ὑπῆρχεν εἰς τὸν γλυκὺν τοῦτον στοχασμόν;

« Τὴν πρωτὴν ἐκάθισα εἰς τὸ παράθυρον, αὕτη ἦτο ἐκεῖ ἐπίσης· ἅμα μὲ παρετήρησεν, ἀπέσυρε ταχέως τὴν ὥραιάν αὐτῆς κεφαλὴν· ἐγὼ δὲ ἐνόμισα ὅτι προσέβαλον αὐτὴν, καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχον πυρετόν. »

Μόλις ἀνέγων τὴν ἐπιστολήν ταύτην, καὶ ἐνδυθεὶς ἔτρεξα ἐν πάσῃ σπουδῇ πλησίον τοῦ Ἀνδρέου· ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασεν ὅταν μὲ εἶδεν ἦτο μεγίστη· τέλος μετ' ὀλίγον ὅταν ἔπαυσαν αἱ παραφοραὶ τοῦ ἐθεωρήθημεν καὶ εὗρον αὐτὸν πολὺ μεταβεβλημένον· ἦτο ἰσχνός, καὶ ἀντὶ τῆς ἀνυπομόνου φαιδρότητος, ἥτις ὑπῆρχεν ἄλλοτε εἰς αὐτόν, μόνον θλίψιν συνηντήτα ἐπὶ τῆς ὥχρας φυσιογνωμίας του· παρατηρήσας δὲ ἐκεῖνος τὴν ἐκπληξίν μου,

— Δὲν εἶμαι πλέον ὁ αὐτὸς ὁ πρὸ τριῶν μηνῶν, μὲ εἶπεν.

— Βεβαίως τῷ ἀπεκρίθην.

Κατόπιν θέλων νὰ δώσω εἰς τὰς ἰδέας μου ἄλλην διεύθυνσιν ἐζήτησα παρ' αὐτοῦ νὰ μοὶ διηγηθῇ, κατὰ πόσον προσχώρησεν ὁ ἔρωσ αὐτοῦ· διότι, προσέθηκα ἀμέσως, ἡ ἐπιστολή σου μὲ ἀναγγέλλει μόνον ὅτι ἀγαπᾷς, ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ ἐὰν συνεμερίσθησαν τοῦτον τὸν ἔρωτα· τέλος εἰπέ μοι, ἀντημερίθης διότι κατώκησας πλησίον αὐτῆς;

Μοι προτεμειδιάσε τότε, καὶ εἰς τὸ μειδίωμα τοῦτο ὑπῆρχε πολλὴ μελαγχολία.

— Φίλε μου, ἐξηκολούθησε, θὰ σ' ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου· εἶναι ἐξ ἐκείνων τῶν μυστηρίων, τὰ ὅποια δύνανται τίς νὰ μεταγίγῃ εἰς τὴν ψυχὴν ἐνὸς φίλου, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν χάρτην· ἐσκέφθην ὅτι ἅμα λάβης τὴν ἐπιστολήν μου θὰ τρέξῃς πρὸς με, οἱ δὲ ὑπολογισμοί μου δὲν μὲ ἠπάτησαν, προσέθεσεν σφίγγων μοι τὴν χεῖρα. Θὰ σ' εἶπω κατὰ πρότον ὅτι ὄνομάζεται Μαρία, ὠραῖον ὄνομα, δὲν εἶναι ἀληθές· ὄνομα θρησκευτικῆς ἀγνότητος καὶ καθαρότητος· ἀλλὰ καὶ ἐκείνη ἥτις τὸ φέρει εἶναι ἀξία τοῦ ὀνόματος τούτου· ἰδοὺ δύο μῆνες καθ' οὓς κατοικῶ ἐνταῦθα. Σ' εἶπον, ἐνθυμούμαι, ὅτι διέμεινα ἡμέρας τινὰς χωρὶς νὰ τὴν ἴδω, καὶ ὅτι ὅταν ἐπαυθῶν αὐτὴν, τὴν εὗρον μεταβεβλημένην. Τὴν ἀκόλουθον τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν μ' ἐφάνη ὡς γλυκεῖά τις καὶ παρηγορητικὴ ὀπτασίς, ἐξῆλθον σχεδὸν ἀμέσως μετ' αὐτὴν, διευθυνθεῖσαν εἰς τὸν συνήθη περίπατον.

Ἐν τῷ διαστήματι μιᾶς ἐβδομάδος τὴν ἐβλεπον μίαν στιγμὴν ἐκάστην πρωΐαν, καὶ ἡ στιγμή αὐτῆς παρουσία μὲ καθίστα εὐτυχὴ δι' ἅπασαν τὴν ἡμέραν· τέλος ἐνεθαρρύνθη ὥστε νὰ εὐχηθῶ πρὸς αὐτὴν τὴν καλὴν ἡμέραν, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνθαρρυνθεῖσα καὶ αὕτη μοι ἀνταπέδωκε τὴν εὐχὴν· τότε ἐνόμισα ὅτι ἡ ζωὴ μου ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης μόνον· ἔως τότε δὲν εἶχα ζῆσει ποσῶς. Δύσχυρίζονται ὅτι ὁ ἔρωσ ὅταν συμμερίζεται, χάνει· πάραυτα τὴν δειλίαν του, ἄλλως ὅμως συνέβη εἰς ἐμέ. Ἐνόμιζον ἐμαυτὸν ἀγαπώμενον, τοῦλάχιστον ἤλπίζον, καὶ ἡ δειλία μου ἐδιπλασιάζετο ἀκαταπαύτως.

Τέλος ἔν ἐσπέρας ἀκούσας ὅτι πρὸς τὸ μέρος μου ἠνοήγετο παράθυρόν τι, ἐκάθισα εἰς τὸ ἰδικόν μου· ἡ Μαρία μὲ παρετήρησεν ἀλλὰ λυπημένη καὶ ξεμβώδης. Ἀφοῦ ἐθαύμασα αὐτὴν ἐπὶ πολὺ ἐν σιγῇ, εἶπον μὲ φωνὴν τρέμουσαν.

— Τί ἔχετε ;

Ἀνεστρίψατε καὶ ἔβρίψαν ἐπ' ἐμοῦ ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν βλεμμάτων, ἅτινα εἰσδύουσι μέχρι τῆς καρδίας, κατόπιν δὲ μ' ἀπεκρίθη μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης.

— Δὲν ἔχω τίποτε, κύριε.

— Ὑποφέρετε, ὑπέλαβον ἀμέσως.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ θεία τῆς ἐπλησίασεν, ἐπανεκλείσεν τὸ παράθυρον, καὶ ματαίως περιέμενον ὅλην τὴν

νύκτα. Τὴν ἐπαύριον εὗρον αὐτὴν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, καὶ διὰ πρώτῃν φοράν ἐτόλμησα νὰ πλησιάσω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς, δὲν ἀπέσυρεν αὐτὴν ποσῶς, διὸ καὶ τὴν ἐκράτησα εὐχάριστως ἐνῷ ἡ μικρὰ ἐκείνη λευκὴ χεὶρ τῆς ἔτρεμεν ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μου.

— Μαρία ! σ' ἀγαπῶ ! ἐπιθύρισα ἀσθενῶς εἰς τὸ ὠτίον τῆς.

Πάραυτα ἀπέσυρε τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐκ τῆς ἰδικῆς μου, ἥτις προσεπάθει νὰ κρατῇ αὐτὴν, κατόπιν δὲ ἄφησε τὸ παράθυρον, τοῦθ' ὅπερ μὲ κατέστησε μελαγχολικὸν δύο ὅλας ἡμέρας. Τέλος τὴν τρίτην ἡμέραν, χθὲς, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀνδρέας· ἐστάθη ἐκ νέου εἰς τὸ παράθυρον, ἐγὼ δὲ τότε ἐζήτησα παρ' αὐτῆς συγχώρησιν διὰ τὴν τόλμην μου, ἀλλ' αὕτη μὲ ἀνήγγειλεν ὅτι μὲ ἡγάπα ἐπίσης. Τόρα, προσέθηκεν ὁ Ἀνδρέας, εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τῆς γῆς, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲν πλέον, ἢ νὰ γείνω σύζυγος τῆς Μαρίας· ἀλλ' οἶμοι ! ἡ θεία αὐτῆς θὰ θελήσῃ νὰ μοι δώσῃ τὴν χεῖρά τῆς ; »

Ὡμιλήσαμεν ἀκόμη καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων μετὰ τοῦ Ἀνδρέου, ὅστις μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ἐπισκέπτωμαι συνεχῶς· μ' ὑπεσχέθη δὲ νὰ μὲ γράφῃ διὰ νὰ μανθάνω τὰ τοῦ ἔρωτός του.

Παρῆλθεν ἐντούτοις ἐξ ὁδοῦς ὁλόκληρος χωρὶς νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω αὐτόν· ὅτε πρωΐαν τινα ἔλαβον τὴν ἀκόλουθον· ἐπιστολήν.

» Ἡ εὐτυχία μου κατεστράφη διὰ μιᾶς· ἐντὸς δύο ὥρων· ἡ Μαρία ἀναχωρεῖ, ἀπομακρύνεται καὶ ἀφήνει τὴν Γαλλίαν· ἀναχωρεῖ μετὰ τῆς θείας αὐτῆς διὰ νὰ βελτιώσῃ τὴν ἐξασθενήσασαν ὑγείαν τῆς. Ἐννοεῖς τὴν δυστυχίαν μου ; συλλαμβάνεις ἰδέαν τῶν βασάνων μου ! Αὕτη ἀναχωρεῖ ! αὕτη τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶ δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς καρδίας μου· αὕτη δι' ἣν ἤθελα δώσω τὴν ζωὴν μου. Αὕτη ἀπέρχεται, μὲ ἀφίνει καὶ δὲν θελω ἐπανίδει αὐτὴν πλέον ποτὲ ! ὦ φίλε μου, δὲν τολμῶ νὰ διανοηθῶ τοῦτο, φοβοῦμαι μήπως καταστῶ τρελλός. Καὶ ἐγὼ . . . ἐγὼ, ὅστις ὠκοδόμησα τόσον εὐρὺ μέλλον πλησίον αὐτῆς, ὅστις ἤλπιζα ἡμέραν τινὰ νὰ καταστῶ σύζυγός τῆς, διότι μ' ἀγαπᾷ καὶ ὑποφέρει καθὼς ἐγὼ, ἐπειδὴ εἶναι ὑποχρεωμένη ν' ἀναχωρήσῃ. . . . Μὲ ἀνήγγειλε προχθὲς ταύτην τὴν τρομερὰν εἰδησιν, μὲ ἀνήγγειλεν αὐτὴν μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὴν ἀπελπισίαν ἐπὶ τοῦ προσώπου. Ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ πρέπει νὰ διαμείνῃ ἐκεῖ δύο ἔτη ! Δύο ἔτη χωρὶς νὰ ἴδω

αὐτήν, ἐγὼ εἰς ἃν ἡ παρουσία αὐτῆς εἶναι ἀνάγκη ἀναπόφευκτος δι' ὅλας τὰς στιγμὰς. Ἀφοῦ δὲ πρὸς ἐλθῶσι τὰ δύο ταῦτα ἔτη, ἃς ἤμην καὶ βέβαιος ὅτι ἤθελε μοι ἀποδοθῆ, ἀλλὰ . . . μετὰ δύο ἔτη δὲν θὰ ἦμαι εἰς Παρισίους, ὁ πατήρ μου θέλει μὲ ἀνακαλέσει πλησίον αὐτοῦ, καὶ μετὰ δύο ἔτη δύναται καὶ νὰ ἀποθάνῃ αὐτὴ! — Ν' ἀποθάνῃ! μακρὰν ἐμοῦ ὦ! αὐτὴ ἡ σκέψις μὲ τρομάζει, μοῦ παγώνει τὴν καρδίαν, ν' ἀποθάνῃ ἴσως καὶ νὰ μὴν ἦμαι πλησίον αὐτῆς διὰ νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς της, διὰ ν' ἀναπνεύσω τὴν τελευταίαν αὐτῆς πνοήν, διὰ ν' ἀπορροφήσω τὸν τελευταῖον αὐτῆς λόγον, διὰ νὰ λάβω διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν χεῖρά της! ὦ! ἃς σὲ τὸ ἐπαναλάβω, φοβοῦμαι μήπως καταντήσω τρελλός· μὴρίκι σκέψεις ἀπαίσιαι μοῦ ἔρχονται κατὰ νοῦν· ἐνίοτε ἀποφασίζω νὰ φονευσθῶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θ' ἀναχωρῇ! ὦ, ἐλθὲ πλησίον μου, βοήθησόν με ταχέως! Θεέ μου! πόσον εἶμαι δυστυχής!

Ἀνδρέας. »

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἤμην πλησίον αὐτοῦ.

— Ἐ! λοιπόν, τῷ εἶπον·

— Ἐ! λοιπόν! τὸ πᾶν ἐτελείωσε·

— Πῶς τοῦτο;

— Δὲν εἶναι πλέον ἐδῶ.

— Ἀπὸ πότε;

— Ἀπὸ μιᾶς ὥρας.

— Καὶ εἰς ποῖον μέρος τῆς Ἰταλίας μεταβαίνει;

— Εἰς τὴν Βενετίαν.

— Τοῦλάχιστον θὰ σὲ γράφῃ συνεχῶς καὶ θὰ σ' ἀναγγέλλει τὰ κατ' αὐτήν;

— Μοὶ τὸ ὑπεσχέθη, μοὶ ἀπεκρίθη.

Καὶ ἔπεσεν εἰς βαθὺν ρεμβασμόν· διέμεινα δύο ὥρας πλησίον του, καὶ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ οὐδεὶς λόγον μ' ἀπύθνηεν, ἐφαίνετο ἀπηλπισμένος.

Τὴν ἐπύριον καὶ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἤμην πλησίον αὐτοῦ ἀκόμη, καὶ ἡ ἀπελπισία του δὲν εἶχεν ἐλαττωθῆ· πάντοτε κλαίων μοὶ ἔλεγε περὶ τῆς πομπῆς του Μαρίας· αἱ δὲ παρηγορίαι ἃς προσεπάθουν ν' ἀποτείνω αὐτῷ, δὲν συνέτεινον εἰμὴ εἰς τὴν αὐξάνειν τῆς λύπης του. Δύο μῆνες πρῆλθον οὕτως, ὥτε πρῶτον τινὰ εἶδον αὐτὸν ἐισελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν μου μὲ πρόσωπον ἀκτινοβολοῦν, καὶ ὑπέθεσα αὐτὸν ἢ τρελλὸν ἢ ἐλευθερωθέντα τοῦ ὀλεθρίου ἐρωτός του, ἀλλ' ἡπατήθην καὶ ὡς πρὸς τὰς δύο ὑποθέσεις μου· πρὸ ὀλίγου εἶχε λάβει ἐπιστολὴν τῆς Μαρίας, ἣν μοὶ ἔδειξε

χρῶν δάκρυα, μοὶ ἀνέγνω ἀσπαζόμενος μυριάκις τὴν περιπόθητον ταύτην ἐπιστολὴν, καὶ τέλος ἀνεχώρησε λέγων μοι ὅτι ἐπορεύετο νὰ προμηθευθῇ χρήματα διὰ νὰ κάμῃ τὴν περιήγησιν τῆς Ἰταλίας. Ματαίως προσεπάθησα νὰ μεταπείσω αὐτόν, οὐδὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ· καὶ ὅταν ἀνεχώρησεν ἤρχισα νὰ σκέπτομαι ἐπὶ τῶν ἀθλιότητων ταύτης τῆς ζωῆς, καὶ περὶ τῆς εἰμαρμένης ἣτις προσκολλᾶται εἰς τὸ δυστυχὲς γένος μας.

Ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας δὲν ἠδύνατο ποσὸς ν' ἀναχωρήσῃ, ἡ μήτηρ του ἡλικιωμένη καὶ ἀπὸ πολλοῦ ἀσθενής, ἀπέθανεν· ἠναγκάσθη ὅθεν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Σκοτεινὴ τις μελαγχολία ἐκυρίευν αὐτόν καὶ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ἐκῆκε τὸν ἱατρὸν εἰς τὰ χωρία. Τρία δὲ ἔτη παρῆλθον χωρὶς ν' ἀκούσω τι περὶ αὐτοῦ.

Ἐμαθον μόνον ὅτι ὁ ἀδελφός του, ὃν ἠγάπα τρυφερώς, καὶ παρ' οὗ ἀντηγαπάτο ἐπίσης, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ περιήγησιν τινὰ εἰς τὰς Ἰνδίας, διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς ζημίας, ἃς ριψοκίνδυνον κερδοσκοπίαί τῷ ἐπέφερον εἰς τὴν κατάστασιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἀνδρέας δι' αὐτὸ ἐλυπήθη πολὺ. Τὸ τελευταῖον ἔτος συνήντησα τυχαίως παλαιὸν μοῦ τινα συμμαθητὴν, συμπατριώτην δὲ τοῦ Ἀνδρέα, καὶ ἐλθὼν εἰς συνομιλίαν περὶ αὐτοῦ ἰδοὺ τί ἔμαθον.

II.

Ὁ Ἀνδρέας Δερκοῦρ ἦτο περιορισμένος εἰς τι χωρίον τῶν πέριξ τοῦ Διζόν, καὶ ἐκεῖ ἐξήσκει τὸ ἐπάγγελμα, τὸ τοῦ ἱατροῦ, μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι συνεσέφερον εἰς ἀνακούφισιν καὶ περίθαλψιν τῶν πενήτων. Διῆγε μέρος τῆς ἡμέρας μὲ τοὺς ἀσθενεῖς του, καὶ μέρος τῆς νυκτός σπουδάζων ἡ κατεπτόμενος. Τὸ πρόσωπόν του ἀπεικόνιζε τοὺς μεγάλους πόνους αὐτοῦ, καὶ ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐγνώρισε τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος· διότι ποτὲ λόγος ἄφρων δὲν ἐπρόδωκε τὸ μυστήριόν του, ἐξ οὗ μόνον ποῖα φύττει ἦσαν τὰ δεινὰ, τὰ ὅποια ἐδοκίμασεν ἄλλοτε, ὑπέθετον. Ἄν καὶ πολὺ νέος, διότι μόλις ἦτο εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν, ἐφαίνετο ὅμως ὅτι ἐπλησίαζε τὸ τριακοστόν· τόσον τὸ ὀλέθριον πάθος του ἐξησθένησε καὶ ἐγήρασεν αὐτόν. Ὅπως δὲ ὅλαι αἱ γενναῖαι καὶ ἐξαίρεται φύσεις ποτὲ πράπονον δὲν ἐκφέρουσι τοῦ στόματός των, ὑπέφερε γενναίως καὶ ἐν σιωπῇ, γνωρίζων καλῶς ὅτι ἡ ἀσθένειά του ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἵτινες φονεύουσιν οὐχὶ διὰ μιᾶς, καὶ μὴ καταβάλλων προσπάθειάν τινα διὰ νὰ ἱατρευθῇ. Ἐν ὀλίγῳ ἔτος τῆς ζωῆς

του παρήλθε τόσον ἥσυχον, ὅσον ἡδύνατο νὰ ᾔηται μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν του καὶ τῶν ἀναμνήσεών του. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅστις μόνος ἐγνώριζε τὴν λυπηρὰν κατάστασιν τῆς ψυχῆς τοῦ υἱοῦ του, ἤλπιζεν ὅτι ἡ λήθη ἤθελε συνουλώσει τὴν πληγὴν τὴν ὁποίαν ἔλαβε καὶ ἐδοκίμαζε συνεχῶς νὰ ὑποχωρέσῃ αὐτὸν νὰ νυμφευθῇ· ἀλλ' εἰς μόνον τὴν λέξιν τοῦ γάμου ὁ Ἀνδρέας ἠγειρέτο, ἔβαινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν πατέρα του καὶ ἀπεμακρύνετο ἐν σιωπῇ. Ὁ Ἀνδρέας ἠγαπάτο εἰς τὸν τόπον, τοῦ ὁποίου κατήντησεν ἡ πρόνοια, καὶ ἡ γενικὴ αὕτη ἀγάπη, τόσον δικαίως ἀποδιδομένη, ἐφαίνετο ἐνίοτε ὅτι ἐμετρίαζεν ὀλίγον τὴν λύπην του· διότι ἐν τῷ μέσῳ τῶν τέκνων του, οὕτως ἐκάλει τοὺς ἀσθενεῖς του, εὐρίσκετο εὐτυχῆς, ἀλλ' ἡ εὐτυχία αὕτη παρήρχετο ταχέως, καὶ αἱ θριμυταὶ ἀπελπισίαι, αἱ πικραὶ λύπαι καὶ αἱ ἐτι πικρότεραι ἀναμνήσεις ἐπολιόρχουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως.

Ὁ ἀδελφός του Κάρολος ἀνεχώρησε, καθὼς ἀνωτέρω εἶδομεν, εἰς τὰς Ἰνδίας, διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἀφρόνως διακινδυνευθεῖσαν περιουσίαν του. Μετὰ ἐνὸς ἔτους διαμονὴν εἰς τὸν ἀπόκεντρον τοῦτον τόπον, ἔγραφεν ὅτι θὰ διαμείνῃ ἐκεῖ ἐν ἔτος εἰσέτι, καὶ ὅτι τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἤθελεν ἶδει αὐτὸν, ἐπιστρέφων εἰς Διζὸν ἵνα δοκιμάσῃ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ᾔηται περικυκλωμένος ὑπὸ τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Μετὰ ὀκτὼ μῆνας ὁ Ἀνδρέας ἔλαβεν ἐτέραν ἐπιστολὴν ἀναγγέλλουσαν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός του πρὸ ὀλίγου ἀπεβιβάσθη εἰς Μασσαλίαν, ἐνθα ἤθελε διαμείνει ἕως ὅτου πωλήσῃ ἐπωφελῶς τὸ φορτίον του· κατόπιν δὲ ἀμέσως ἤθελε λάβει τὴν ὁδὸν τοῦ Διζὸν.

Μόλις μὴν εἶχε παρέλθει ὅτε ὁ Κάρολος ἔγραψεν εἰς τὸν Ἀνδρέαν ὅτι ἡ εἰς Μασσαλίαν διαμονὴ πιθανῶς ἤθελε παραταθῇ πλέον ἢ ὅσον κατ' ἀρχὰς ὑπέθετε, προσέθετε δὲ ὅτι συναντήσας εἰς τὸν κόσμον νέαν τινα, ὀρφανὴν, σπανίου κάλλους, ἀρετῆς, ἧς πανταχοῦ ἀνέφερον τὸ παράδειγμα, καὶ ἄνευ καταστάσεως, καὶ μακρηγορῶν ἐπὶ τῶν ἰδιοτήτων τούτων, ἧς ἡ νέα ἐκείνη κατεῖχεν, ἀποφασιστικῶς ἐζήτηι τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρὸς του διὰ νὰ τὴν νυμφευθῇ. Ἐν τούτοις ἔγραφεν ἐν παρενθέσει, ἐν μόνον πρᾶγμα μὲ ἀνησυχεῖ, δὲν γνωρίζω ποσῶς, ἐὰν ἡ δεσποινὶς Βελμόν μ' ἀγαπᾷ· εἶναι φύσεως γλυκείας, ἀφωσιωμένη, ἀλλ' ἡ δειλία ἀναμφιβόλως ἐμπόδισεν αὐτὴν ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ὁμολογίας μου· ὅταν τὴν ἠρώτησα, ἐὰν συγκατατίθεται νὰ γείνη σύζυγός μου,

ἐπιθύρισε τραυλιζουσα ὅτι ἤθελε προσπαθῇ νὰ μὲ καταστήσῃ εὐτυχῇ.

Αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἐθλίψε πολὺ τὸν Ἀνδρέαν, διότι ἡγάπα εἰλικρινῶς τὸν ἀδελφόν του καὶ ἐφοβήθη μήπως παρασυρθεὶς ὑπὸ πάθους ἔλαβε διὰ σύντροφον ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς του γυναῖκα, ἧτις δὲν θὰ τῷ ἔφερον εἰς τὸν γάμον, εἰμὴ καρδίαν ἐφρομένην ὑπὸ ἀρχαίου ἔρωτος, καὶ μόνον ἐκείνην τὴν στοργὴν, ἣν ἔχει δίκαιον ν' ἀπαιτήσῃ πᾶς σύζυγος, ὅστις δίδει εἰς τὴν σύζυγόν του μετὰ τιμίου ὀνόματος θέσιν κατάλληλον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τούτοις δὲν τῷ διέφυγεν οὐδεμία σκέψις, διότι ἐγνώριζεν ἐκ πείρας ὅτι ὁ ἔρως οὐδὲν παραδέχεται, καὶ παρεκίνησε τὸν πατέρα του νὰ πέμψῃ εἰς τὸν Κάρολον τὴν συγκατάθεσιν, τὴν ὁποίαν μετὰ τόσης ἀνυπομονησίας ἐζήτηι.

Μετὰ τινα χρόνον ὁ Κάρολος Δερκοῦρ ἐνυμφεύθη, καὶ ἀνήγγειλε τὴν προσοχὴν ἐπάνοδόν του· ἐν ἑσπέρᾳ ἔφθοσεν. Ὁ Ἀνδρέας ἦτο πλησίον τοῦ πατρὸς του, ἡ θύρα ἠνοιχθὴ θορυβῶδῶς καὶ ὁ Κάρολος ἐβρίθην εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Καὶ ἡ σύζυγός σου; εἶπεν ὁ πατὴρ του, ὅταν αἱ πρῶται ἐκχύσεις τῆς εὐτυχίας ἔπαυσαν.

— Ἰδοὺ αὕτη ἀπεκρίθη ὁ Κάρολος, ὁδηγῶν πρὸς αὐτοὺς νέαν καὶ ὡραίαν γυναῖκα.

Ὁ Ἀνδρέας ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ τὴν ἴδῃ καὶ πάραυτα οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐσκοτίσθησαν· τὸ πᾶν ἔμπροσθέν του ἐστρέφετο, ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ καὶ δὲν τὸ κατῴρωσεν, ἠθέλησε νὰ σηκωθῇ καὶ ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ κάμῃ ἐν βῆμα, ἐπιθύρισε, ἀλλὰ πολὺ σιγᾷ, ὥστε οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀκούσῃ, αὐτὸ τὸ ὄνομα δις· Μαρία, Μαρία! καὶ κατέπεσε λειποθυμημένος.

Ἡ νέα γυνὴ ἐξέβαλε κραυγὴν, ἣν ἕκαστος ἀπέδωκεν εἰς τὸν τρόπον, μετὰ δὲ ταῦτα ὀπλισθεῖσα μεθ' ὅλης τῆς γεναιότητος, ἧς εἶχεν ἀνάγκην μετὰ τόσον τρομερὰν ἀναγνώρισιν, ὑπεκρίθη πάραυτα γαλήνην, ἣν δὲν εἶχε, καὶ ἐπροθυμοποιήθη, καθὼς πάντες πλησίον τοῦ Ἀνδρέα. Ἡ κρίσις ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἐπικίνδυνος. Τὴν λειποθυμίαν δὲ ταύτην διεδέχθη προσβολὴ παραφροσύνης, ἧτις συνίστατο εἰς φωνάς, δάκρυα, ὑποσχέσεις, λυγμούς· προσεκάλει τὴν Μαρίαν, τῇ ὠμίλει περὶ Τουίλλεριῶν ὅπου συνηντήθησαν, περὶ τῆς ὁδοῦ των Βερνέλ, ἐνθα ἔζησαν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, κατόπιν λέξεις ἄνευ σειρᾶς, φράσεις ἄνευ ἐννοίας, δάκρυα καὶ συγκινητικούς ἀποχαιρετισμούς.

Ἠναγκάσθησαν νὰ τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὴν κλίνην του, τὴν δὲ παραφορὰν διεδέχθη τρομε-

ρὸς πυρετὸς, καὶ ἰατρός τις προσκληθεὶς τὴν νόκτα, ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἥτο εἰς κίνδυνον καὶ διέταξε τὰς μεγαλειτέρας προφυλάξεις. Τῷ διηγήθησαν τὰς λεπτομερείας τοῦ συμβεβηκότος, ὅπερ ἐπροξένησε τὴν προσβολὴν ταύτην, καὶ ἀφοῦ ἐσκέφθη, εἶπεν, ὅτι αἱ ἀναμνήσεις τοῦ ἐπροξένησαν τὰ πάντα.

Διέμεινεν ἓνα μῆνα ἀσθενὴς καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἡ νέα Δερκούρ ἔμεινεν ἐπιμόνων εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του. Τέλος ὁ Ἀνδρέας ἐπανήλθεν εἰς τὰς φρένας τοῦ καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νύμφης του, ἔθεσεν αὐτὴν ἐλαφρῶς εἰς τὰς ἰδικάς του καὶ τῇ εἶπε κλαίων.

— Εἶναι λοιπὸν ἀληθές ;

Ἡ Μαρία ἔκλινε τὸ ὄχρὸν μέτωπον αὐτῆς καὶ δὲν ἀπεκρίθη ποσῶς.

Ὁ Ἀνδρέας ἐθεράπευθη ἀλλὰ βραδέως, καὶ, παρὰ τὰς παρρηκλήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του, ἄφησε τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ ζήσῃ ἐν τῷ μέσῳ τῶν χωρικῶν τοῦ ἡ δὲ Μαρία ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔπεσεν εἰς κατὰστασιν τρομακτικῆς χαυνώσεως. Μάτην ὁ Κάρολος ἰκέτευεν αὐτὴν μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, νὰ τῷ εἴπῃ τί καθίστα αὐτὴν τοιαύτην, ποτὲ δὲν ἀπεφάσισε νὰ ἐξομολογηθῇ ὅ,τι ἐθεώρει ὡς ἔγκλημα· ἀφοῦ ὑπέφερε χωρὶς νὰ κλαίῃ, ἔπεσε τέλος ἀσθενὴς, καὶ ὁ Ἀνδρέας ἄκων ἤλθε πλησίον διὰ νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτῆς· ἐνῷ δ' ἐκάστην ἡμέραν ἡ ἀσθενεία ἔκαμνε νέας προόδους, ὁ Ἀνδρέας προέτρεπε τὴν νύμφην του εἰς τὴν ὑπομονὴν καὶ ἐπάλαιε μετὰ γεναιότητος καὶ δραστηριότητος κατὰ τῆς ἀσθενείας.

Πρῶτον τινὰ, ὅτε ὁ Κάρολος ἐξήλθεν, ὁ Ἀνδρέας ὀρθίος ἔμπροσθεν τῆς κλίνης τῆς Μαρίας, τὴν ἐθεώρει μετ' ἀγωνίας, ἀναμένων κρίσιν τινα, ἣτις θὰ κατέστρεφε τὴν ζωὴν αὐτῆς· ἡ Μαρία μὲ δύναμιν, ἣν μόνῃ ἡ θέλησις ἠδύνατο νὰ δώσῃ, ἐσηκώθη, ἀνεκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ Ἀνδρέα,

— Ὅλαι αἱ φροντίδες σου εἰσὶν ἀνωφελεῖς, τῷ εἶπεν, ἡ ἀσθενεία, τὴν ὁποίαν ζητεῖτε νὰ θεραπεύσητε εἶναι εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀνίκανος νὰ θεραπεύσῃ τὰς πληγὰς τῆς καρδίας.

ὦ! Μαρία! σιώπα! σιώπα! τῇ ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας.

— Καὶ τί μὲ μέλλει, ἐὰν μὲ ἀκούσωσιν, ἐξηκολούθησεν ἡ Μαρία μετὰ παραφορᾶς· τί μὲ μέλλει τώρα διὰ τὴν γνώμην τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ

θ' ἀποθάνω. Μάλιστα, σὲ ἀγαπῶ, ἐπανελάβεν ἀμέσως, σὲ ἀγαπῶ, καὶ σὲ ἡγάπων πάντοτε, καὶ ὁ τελευταῖός μου στοχασμός, ἀποθησκούσης, ἔσται δι' ἐσέ.

Ἐπανεπέσεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ἐξησθενημένη ἐκ τῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν κατέβαλε, καὶ δὲν ἐπανήνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰμὴ μετὰ τινος ὥρας.

Ὁ Κάρολος καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔκλαιον.

Αὕτη τοῖς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

Μ' ὅλα ταῦτα μετὰ τινα καιρὸν ἐπανεκτίησάτο τὴν υἱείαν, ὁ δὲ Ἀνδρέας τότε ἐσκέφθη νὰ ἐγκαταλείψῃ διὰ πάντοτε τὸν ἀδελφόν του καὶ τὴν Μαρίαν, διότι ἐνόοει ὅτι, ἐνόσω ἔμεινε πλησίον των, δὲν θὰ εἶχε μῆτε ἀνάπαυσιν μῆτε εὐτυχίαν, ἔνεκα τῆς δυστυχιοῦς γυναικὸς, ἣν ἡγάπα περισσότερον τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Ἡμέραν τινα λοιπὸν ἀνήγγειλεν εἰς τὸν ἀδελφόν του τὸ σχέδιον ὅπερ ἐσχημάτισε, τὸ νὰ διατρέξῃ τὸν κόσμον· οὗτος ὅμως ἐζήτησε νὰ μεταπίσῃ αὐτόν.

— Εἶναι ἀπόφασις ἀμετάκλητος, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας.

— Ἀλλὰ, μήπως δὲν εἶσαι εὐτυχὴς πλησίον ἡμῶν; διέκοψεν ὁ ἀδελφός του.

— Μάλιστα· εἰμαι εὐτυχὴς, ἀδελφε, ἀλλὰ θέλω νὰ σπουδάσω τὴν τέχνην μου, αἱ δὲ περιηγήσεις θέλουσι μὲ διδάξαι ὅ,τι ματαίως ζητῶ πρὸ πολλοῦ καιροῦ.

Οὕτως ὁ ἀδελφός του ἐπέμενεν, ὁ δὲ Ἀνδρέας βλέπων ὅτι δὲν ἤθελε δυνηθῇ ν' ἀναχωρήσῃ καὶ στενοχωρούμενος ἀπὸ τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του, καθικέτευεν αὐτόν νὰ μὴν ἐρωτᾷ περισσότερα.

— Ἀλλὰ, μοὶ κρύπτεις λοιπὸν μυστήριόν τι; Τῷ εἶπεν ἐκεῖνος·

Ἐ! λοιπὸν. Μάλιστα σοὶ κρύπτω ἐν τρομερὸν, ἀδελφε, καὶ τὸ ὅποιον πρέπει νὰ σ' ἐμπιστευθῶ, διότι, ἔταν μ' ἀκούσης, θὰ καταλάβῃς ὅτι πρέπει ν' ἀναχωρήσω, καὶ σήμερον μᾶλλον, ἢ αὔριον.

— Ποῖον εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ μυστήριον; ἡρώτησεν ὁ Κάρολος μετὰ περιεργείας.

— Ἰδοῦ! Ἀγαπῶ τὴν σύζυγόν σου!

Ὁ Κάρολος Δερκούρ ἔμεινε στιγμὴν τινα ὡς κεραυνόπληκτος ἐκ τῆς ὁμολογίας ταύτης, ἀλλὰ συνελθὼν ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του, ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἀπεκρίθη.

— Ἀδελφε, εἶναι πρόφασις.

— Σὲ ὀρκίζομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι ἀγαπῶ τὴν σύζυγόν σου, εἶπεν ἐπισημῶς ὁ Ἀνδρέας, καὶ

θέλεις ἀκόμη νὰ διαμένω μεταξὺ αὐτῆς καὶ σοῦ; θέλεις νὰ μένω; Εἰπέ καὶ σὲ ὑπακούω τυφλῶς.

— Πρέπει ν' ἀναχωρήσῃς.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἀνδρέας ἀνεχώρησεν, ἡ δὲ Μαρία δὲν ἀπηύθυνεν αὐτῷ οὐδεμίαν μομφήν, δὲν ἐγκατελείφθη εἰς οὐδὲν παράπονον, διότι ἐνόησε πᾶν ὅτι εἶχε μέγα καὶ ὑψηλὸν ἡ γενναϊότης τοῦ Ἀνδρέα, καὶ ἤθελε νὰ φανῇ καὶ αὐτὴ ἐπίσης μεγάλη καὶ γενναία ὅσον αὐτός.

Ὁ Ἀνδρέας διέμεινε δύο ἔτη χωρὶς ν' ἀναγγεῖλῃ αὐτοῖς τι περὶ αὐτοῦ.

Ἡ Μαρία ἀπέθανε περὶ τὸ τέλος τοῦ χρόνου τούτου, ἀφοῦ ἐξωμολογήθη τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς, ὅστις ἐζήτησε συγχώρησιν διότι τὴν ἠγάπησεν ὅτε δὲ τὴν ἠσπάσθη διὰ τελευταίαν φορὰν, καὶ ἀπέσυρε τὰ χεῖλη του ἐκ τοῦ ὠχροῦ μετώπου τῆς γυναικὸς του, αὕτη ἦτο νεκρά.

Περὶ τὸ μέσον τοῦ τρίτου ἔτους ἔλαθεν ἐπιστολὴν τινα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του χρονολογουμένην ἐξ Ἀθηνῶν.

« Ἀδελφὲ, ἔγραψεν ὁ Ἀνδρέας, μετὰ τινὰς » μῆνας θὰ εἶμαι πλησίον σου, διότι ὁ ὀλέθριος » ἔρω, ὁ τὴν νεότητά μου καταστρέψας, ἀπέπτῃ » τέλος ἐκ τῆς καρδίας μου· οὐδέποτε πλέον θ' » ἀγαπήσω· ἕτερο, ὅμως ἔρω ἐτέθη ἀντὶ τοῦ » πρὸς τὴν Μαρίαν, ὁ τῆς σπουδῆς, ὁ τῆς ἐπιστή- » μης, ὁ τῆς φιλανθρωπίας, ὁ τῆς δόξης. Δύνα- » μαι, χωρὶς νὰ τρεῖξω τὴν οἰκιακὴν ἀνάγκυσίν » σου, νὰ ἔλθω νὰ καθίσω πλησίον τῆς ἐστίας » σου, καὶ ν' ἀναπαυθῶ ἐκ τῶν κόπων μου πλησίον » σοῦ καὶ τῆς συζύγου σου· ἐκ τοῦ καταναλίσκον- » τός με πυρὸς οὐδὲ ἔχνος ἔμεινεν εἰς τὴν καρδίαν » μου, οὐδ' ἡ τέτρα αὐτὴ· δεῖξον τὴν ἐπιστολὴν » ταύτην εἰς τὴν Μαρίαν, ἐντὸς ὁλίγου θὰ εἶμαι » πλησίον σου. »

Καὶ ἐτήρησε τὴν πρὸς τὸν Κάρολον ὑπόσχε- σίν του, διότι, μόλις εἶχον παρέλθει τρεῖς μῆνες, ὅτε ἐν ἐσπέρας ἦλθε καὶ ἐκρούσε τὴν θύραν, καὶ ἀμφότεροι ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων.

— Καὶ ἡ Μαρία, εἶπε τέλος ὁ Ἀνδρέας, ποῦ εἶναι;

Ὁ Κάρολος ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ κοιμητή- ριον τοῦ Διζὸν καὶ δεικνύων αὐτῷ μεμονωμένον τινὰ τάφον, περικυκλούμενον ἐξ ἰτεῶν,

— Ἰδοὺ αὕτη! ἀπεκρίθη.

— Νεκρά! ἐψιθύρισεν ὁ Ἀνδρέας· ἡ ταλαίπω- ρος ἡγάπα περισσύτερον ἐμοῦ!..

Ὁ Ἀνδρέας καὶ Κάρολος Δερκοῦρ ἐκατοίκη- σαν ἀκόμη ἐν ἔτος τὸ τελευταῖον εἰς Διζόν· περὶ

τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους τούτου ἀνέλαβον ἀμφότε- ροι τὴν περιήγησιν τῶν Μεγάλων Ἰνδίων.

— Ἀπέθανον; Ἰπάρχουσι πάντοτε; — Τὸ ἀγνοῶ.

Ἀθήνησι.

ΘΑΛΗΣ.

Ἡ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ. (!)

Βασιλεία τοῦ Δαυὶδ. — "Αλωςις τῆς Τρα- πεζούντος ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ Β'.
(1458—1461).

Δύναται τις νὰ ᾔσκησεν εὐτυχὴς χωρὶς νὰ κέκτηται μεγάλην εὐφυΐαν ἢ ἐξοχὸν γενναϊότητά· παρομοίως καὶ ὁ Δαυὶδ ὅστις βοηθούμενος ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς οἰκογενείας τῶν Καθασιτῶν, ἐξουσιαζούσης τοῦ δουκάτου τοῦ Μεσοχλιδίου, προπαρασκεύασεν ἐν σιωπῇ τὸ πολιτικόν του τόλμημα, τὸ ἐκτελεσθὲν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ λαοῦ· εἶχεν ὅλα τὰ ἐλαττώματα τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ἀπώλειαν ἐνὸς κράτους. Μάταιος, θηλυμανὴς, ἀνίκανος, ἐρρίφθη τυφλῶς εἰς τὴν ὁδὸν ἣν ἤθελε βαδίσει ἀδελφὸς μᾶλλον αὐτοῦ ἐνεργητικὸς· ἅπαντ' ἡ προσοχὴ καὶ ἅπαντα ἡ φροντίς του, ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ ὅπως προπαρασκευασθῇ εἰς τὸν κατὰ τοῦ Σουλ- τάνου τῶν Τούρκων πόλεμον, καὶ πρὸς τοῦτο ἐδύνατο νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τοῦ διestoῦς χρόνου, ὅστις παρήλθε μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν, διότι ὁ Μωάμεθ ἤθελε πρότερον ὀριστικῶς νὰ κα- νονίσῃ τὰς πρὸς τοὺς δεσπότας τοῦ Μωράως ὑπο- θέσεις του. Τὰ πάντα προσδείκνυν εἰς τὸν Δαυὶδ ὅτι ἡ πρωτεύουσά του πιθανὸν νὰ πολιορκηθῇ ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ Β', ὡς εἶχε προηγουμένως πο- λιορκηθῇ ὑπὸ ἐχθρῶν πολὺ αὐτοῦ ἀσθενεστέρων· καὶ ὅμως ἐκεῖνος οὐδὲ τὰς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου τούτου προετοιμασίας ἔκαμεν. Εἰς μό- νος πύργος προστετέθη εἰς τὰς ὀχυρώσεις τὰς ὀ- ποίας ὁ Ἰωάννης Δ' κατεσκεύασεν ἐπὶ τοῦ κα- τάντους τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τὰ λείψανα τοῦ ἀ- γίου Εὐγενίου ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Δαυὶδ ὡς τὰ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο δυνάμενα νὰ ἀποσοβήσωσι τοὺς Τούρκους.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Δ' εἶχεν ἀποθάνει πρὶν δυνηθῇ νὰ τελέσῃ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς του, τῆς ὠραίας Αἰκατερίνης μετὰ τοῦ Οὐζοῦν Χασάν. Πρώτη λοιπὸν πράξις τοῦ Δαυὶδ, ἀναβάντος ἐπὶ τὸν θρόνον, ἦτο νὰ στείλῃ τὴν ἐπέραστον ἡγε-